

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертації**

Демидюка Володимира Максимовича

**«Психологічні чинники запобігання та подолання емоційного вигорання
військовослужбовців в умовах довготривалого збройного конфлікту»**

на здобуття наукового ступеня доктора філософії

зі спеціальності 053 Психологія

1. Актуальність теми та її зв'язок із планами наукових робіт.

Актуальність дослідження обумовлена проблемою емоційного вигорання і важливістю його подолання у середовищі військовослужбовців. Актуальним є розв'язання питань, пов'язаних із негативним впливом професійної діяльності на емоційний стан військовослужбовців під час виконання професійних завдань, потребує пошуку способів, що допоможуть зберегти їх психологічне здоров'я і водночас допоможуть запобігти прояву емоційного вигорання. Вирішення цього наукового завдання сприятиме розробленню системи психологічної профілактики емоційного вигорання у середовищі військовослужбовців. Дисертаційне дослідження виконано у рамках науково-дослідного проекту фундаментального дослідження № 0123U101555 «Соціально-психологічна реабілітація ветеранів та осіб постраждалих від військових дій шляхом формування метакогнітивного моніторингу».

2. Особиста участь автора в отриманні конкретних наукових результатів, викладених у дисертації. Дисертація є самостійною науковою працею, у якій висвітлені власні ідеї та розробки автора, що сприяли реалізації поставлених завдань. Використані в дисертації ідеї чи положення інших авторів мають відповідні покликання й використані лише для підкріплення концепції праці.

3. Ступінь обґрунтованості й достовірності наукових положень і рекомендацій. Обґрунтованість наукових положень, висновків і порад забезпечується логікою подання матеріалу дисертаційної роботи, послідовністю

розв'язання поставлених завдань, репрезентативністю джерельної бази та апробацією результатів, висновками до кожного розділу, загальних висновках дисертації, в додатках до дисертації. Достовірність отриманих висновків підтверджено використанням теоретичних та емпіричних методів, емпіричним дослідженням, якісним і кількісним аналізом експериментальних даних, що зафіксовані довідками про впровадження результатів дослідження.

4. Наукова новизна отриманих результатів. Наукова новизна результатів дослідження полягає в тому, що: уперше визначено критерії та рівні складових сформованості емоційного вигорання (поведінковий, когнітивний, емоційно-вольовий); обґрунтовано модель, розроблено, апробовано й доведено ефективність авторської програми подолання та запобігання емоційного вигорання у військовослужбовців;

удосконалено теоретичні та емпіричні підходи до дослідження поняття емоційного вигорання у військовослужбовців;

уточнено визначення емоційного вигорання у військовослужбовців, яку розуміємо, як комплексний психофізіологічний феномен, що виникає у процесі тривалого емоційного навантаження в діяльності та спричиняє прояв емоційного, фізичного та розумового виснаження. Емоційне вигорання призводить до виникнення професійних деструкцій, що змінюють цілісність особистості, знижують рівень її реалізованості і стійкість до впливу несприятливих чинників соціального середовища, тобто до зниження адаптації, що впливає на результати професійної діяльності;

подальшого розвитку набули наукові уявлення про сутність, зміст та особливості надання системи корекційної та психотерапевтичної допомоги військовослужбовцям щодо подолання емоційного вигорання.

5. Наукове та практичне значення роботи. *Теоретичне наукове значення дослідження* полягає в розробленні теоретичної моделі подолання емоційного вигорання серед військовослужбовців, яка включає також лекційний та корекційний блоки. *Практичне значення отриманих результатів* полягає в розробці й апробації програми подолання та запобігання емоційного вигорання у військовослужбовців, яку можна представити у практичній

діяльності психологів, що працюють із військовослужбовцями; удосконалено навчально-методичне забезпечення навчального курсу «Емоційний самоконтроль». Результати дослідження сприяють удосконаленню змісту програм навчальних курсів «Методи подолання емоційного вигорання у професійній діяльності», «Консультування», «Психотерапія емоційних станів».

6. Використання результатів роботи. Теоретичні та емпіричні результати дисертації впроваджені в систему підготовки майбутніх офіцерів структур з морально-психологічного забезпечення Національної академії Сухопутних військ імені гетьмана Петра Сагайдачного; курс психологічної підготовки військовослужбовців військової частин А1008, А4240.

7. Повнота викладення матеріалів дисертації у роботах, опублікованих автором. Основні положення та результати дисертації знайшли своє відображення у 5 публікаціях. Серед них: 3 статті у наукових фахових виданнях України, 1 стаття у закордонному виданні, 1 публікація у збірнику матеріалів конференцій.

8. Відповідність чинним вимогам щодо оформлення дисертації. Анотація, структура й обсяг роботи відповідають установленим вимогам. Дослідження Демидюка Володимира Максимова «Психологічні чинники запобігання та подолання емоційного вигорання військовослужбовців в умовах довготривалих збройних конфліктів» – це завершена праця, у якій здобуто нові науково обгрунтовані результати, що сукупно розв'язують конкретне наукове завдання, яке має вагоме значення для розвитку сучасної психології. Науковий рівень дисертації відповідає вимогам, викладеним у Порядку присудження ступеня доктора філософії, затвердженому Постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 року № 44.

9. Оцінка мови та стилю дисертації. Дисертація написана грамотною українською мовою, стиль викладення матеріалу відповідає прийнятому в науковій літературі.

10. Рекомендація дисертації до подання у разову спеціалізовану вчену раду. Роботу Демидюка Володимира Максимовича «Психологічні чинники запобігання та подолання емоційного вигорання військовослужбовців в умовах

довготривалих збройних конфліктів» рекомендовано до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 053 – психологія.

Наукові результати дослідження обговорено та схвалено на розширеному засіданні кафедри психології та педагогіки Національного університету «Острозька академія» (протокол № 3 від 18 жовтня 2023 року).

Голова засідання –

доктор психологічних наук, доцент,
завідувач кафедри психології та педагогіки
Національного університету
«Острозька академія»


Оксана МАТЛАСЕВИЧ

ПІДПИС
ПІДТВЕРДЖУЮ
НАЧАЛЬНИК ВІДДІЛУ
КАДРІВ НАУ "ОА"


